

[Hartel.]

det da foreliggende Forslag. Jeg tror, alle maa indrømme, at en saadan Fremgangsmaade; hvorved Rigsdagens Indflydelse i høj Grad forringes ved Behandlingen af Forslagene, er ikke egnet til at styrke Rigsdagens Position. Det bliver faktisk i det lange Løb saaledes, at Tinget her reduceres til at være et Slags Ekspeditionskontor for de Forslag, der kommer fra Ministerierne. Jeg ser ikke, at dette, med det Program, der i øvrigt er for den politiske Samling, er noget Ønskemaal at stræbe hen imod i hastigt Tempo.

Jeg vil have Lov til i denne Forbindelse at spørge den højtærede Minister, om det har sin Rigtighed, at dette Forslag i Gaar Eftermiddags var uddelt til Pressen og udsendt herfra, medens det dog er saaledes, at enkelte Rigsdagsmænd ikke havde Adgang til at kende dette Forslag — gjorde de det, var det ad andre Veje. Det er beklageligt, at man med fuldt Mandat skal benytte Krogveje for at naa til Kendskab om det, der er tilflydt f. Eks. Pressen.

Hvad selve Forslaget angaar, forekommer det mig, at det mangler en virkelig stærk og fulgyldig Motivering, navnlig paa det Punkt, som det ærede Medlem Hr. Krag berørte, nemlig Berettigelsen af, at Staten omveksler sit nuværende Tilgodehavende, 4,2 Mill. Kr., med et tilsvarende Beløb i Aktiekapital. Jeg er imod et saadant Kapitalindskud i Aktiekapitals Form fra Statens Side og vil til det sidste, ogsaa ved Afstemningen, vise, at jeg og min Gruppe maa tage Afstand fra denne Politik. Jeg kan heller ikke se, at Staten ved dette Kapitalindskud, der jo er ringe i Forhold til Præferenceaktiekapitalen, opnaar nogen væsentlig Forøgelse af sin Indflydelse, medmindre det da skulde være saaledes, at Staten gennem det Konsortium — saa vidt jeg forstaaer Privatbanken og Landmandsbanken —, der skal overtage den Del af de udbudte Aktier, som de gamle Aktionærer ikke magter at overtage, skal optræde som den, der overtager en Del af dette Materiale direkte eller indirekte. I saa Fald kan jeg se, at Staten vilde være i Stand til at faa i det mindste en Majoritet inden for Præferenceaktiekapitalen. Jeg vilde sætte Pris paa at faa dette Spørgsmaal klaret.

Det er vel nok saaledes, at det Tilbud over for de gamle Aktionærer, der her gives, ser meget gentilt ud paa Papiret, men nu har disse Folk haft Aktierne i en halv Snes Aar, og saa vidt jeg erindrer, er der ikke givet Udbytte i den Tid, og nu kan de for

hver 100 Aktier overtage 900 nye. Jeg er ikke tilbøjelig til at tro, at det er nogen større Kredt, der magter at deltage i denne Finansoperation. Det vil da blive Privatbanken og Landmandsbanken, der skal sørge for den videre Placering af det manglende Beløb, og her er det altsaa, det interesserer mig paa Forhaand at faa en bestemt Udtalelse fra den højtærede Minister om, hvilken Interesse Staten har i denne Placering, eller om den i det hele taget har nogen — i saa Fald vil Spørgsmaalet jo falde bort.

Den foreslaaede Nyordning giver faktisk ikke Selskabet flere Penge. Der er Tale om en ny Præferenceaktiekapital paa 16,8 Mill. Kr. Heraf skal de 12,6 Mill. Kr. bruges til Indløsning af den gamle, og de 4,2 Mill. Kr. er det Beløb, som Staten i Forvejen har placeret i Selskabet, og som nu ændres til Aktiekapital. Det betyder vel i og for sig, at man ikke mener, at Selskabet i den Forstand har Brug for nye Midler, med andre Ord, at det i sig selv indeholder meget betydelig Goodwill og meget betydelige Reserver og har let ved under de gunstige Vilkaar og en dygtig Ledelse, som jeg anerkender Selskabet har, at skaffe sig de fornødne Kreditter.

Spørgsmaalet er da, om det ikke havde været lige saa naturligt, at man, hvis Stillingen er god, hvad alt tyder paa, i Stedet for at gaa til denne Tegning af en ny Præferenceaktiekapital havde søgt i det rigelige Pengemarked, der for Tiden findes, at faa et nyt Obligationslaan. Saa vidt jeg erindrer, er der et Obligationslaan løbende, og jeg synes ikke, det skulde være vanskeligt at placere et saadant til Parikurs og til 5½ p.Ct.; maaske endda, en Kurs af 103 vilde kunne opnaas. Der vilde da være Pengemidler til Raadighed til at indløse Præferenceaktiekapitalen, saaledes at den naturlige Tilstand opstod, at de gamle Aktionærer overtog Selskabet.

Det er jo ikke ukendt for dette høje Ting, at der gennem Aarene har været meget Røre om hele dette Spørgsmaal. Derfor havde jeg i og for sig ogsaa gerne set, at denne Ordning var blevet forelagt en Generalforsamling i Selskabet til Godkendelse, inden man forelagde den for Rigsdagen. Det er en Vej, der ikke burde være fremmed for Tingets Medlemmer, idet jeg af Forhandlingerne i Februar 1933 vedrørende Burmeister-Loven ser, at det ærede daværende Medlem Hr. Christmas Møller sagde, at „vi for vort Vedkommende nærer overordentlige Betæneligheder ved, at man ikke har haft en Generalforsamling i Aktie-